

MOIT ๒ ข้อ๑.๕ กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานหรือการปฏิบัติงานของหน่วยงาน

บุญวิชาการ

ต้านสารเคมีสุขภาพ

มาตราวิชาชีวแพทยศาสตร์สุขภาพ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมราช

ฉบับที่ ๓ ปี ๒๕๕๗
นิตยสารนักเรียน

กฎหมายสำคัญสำหรับการปฏิบัติงานด้านสาธารณสุข

โดย อาจารย์ อรุณรัตน์ น้อยวัฒน์
สาขาวิชาชีวแพทยศาสตร์สุขภาพ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมราช

กฎหมายสำคัญสำหรับการปฏิบัติงานด้านสาธารณสุขมีหลากหลาย ทั้งที่เป็นกฎหมายสำคัญสำหรับการปฏิบัติงานสาธารณสุข โดยตรง เช่น พระราชบัญญัติโรคติดต่อ พ.ศ. ๒๕๒๓ พระราชบัญญัติคณะกรรมการอาหารแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๑ พระราชบัญญัติสุขภาพจิต พ.ศ. ๒๕๕๑ พระราชบัญญัติหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๕ เป็นต้น และกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับงานสาธารณสุข เช่น รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๕๐ พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ พระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม พ.ศ. ๒๕๔๕ เป็นต้น ในที่นี้จะกล่าวถึงเฉพาะกฎหมายสำคัญสำหรับการปฏิบัติงานด้านสาธารณสุขที่นักศึกษาสาธารณสุขศาสตร์และผู้ปฏิบัติงานสาธารณสุขจำเป็นต้องทำความเข้าใจ มีรายละเอียดดังนี้

- พระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕**
ที่มาของการประกาศใช้พระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ เนื่องจากพระราชบัญญัติสาธารณสุข พ.ศ. ๒๔๘๔ เป็นกฎหมายที่มีบทบัญญัติเกี่ยวกับการดำเนินงานสาธารณสุขได้ใช้บังคับมานานแล้ว ไม่ทันต่อสภาพการเปลี่ยนแปลงและความเจริญก้าวหน้าของสังคม จึงมีความจำเป็นต้องขยายขอบเขตการกำกับดูแลกิจกรรมต่างๆที่เกี่ยวข้องกับงานสาธารณสุขให้กว้างขึ้น ประกอบกับการเปลี่ยนแปลงการปกครองและการให้อำนาจแก่ราชการส่วนท้องถิ่น สมควรปรับปรุงบทบัญญัติเกี่ยวกับการควบคุมให้มีลักษณะการกำกับดูแลและติดตามและปรับปรุงอานาจหน้าที่ของเจ้าหน้าที่และบทกำหนดโทษตามกฎหมายปัจจุบัน ให้สามารถบังคับให้มีการปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ของกฎหมายอย่างเคร่งครัด จึงต้องมีการตราพระราชบัญญัตินี้เพื่อให้เหมาะสมและสอดคล้องกับสภาพของสังคมปัจจุบัน
- พระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕**
เป็นกฎหมายที่เกี่ยวกับการควบคุมดูแลการอนามัยสิ่งแวดล้อม สุขาภิบาล สิ่งแวดล้อม และการอาชีวอนามัย ซึ่งเกี่ยวข้องกับการดำเนินชีวิตประจำวันของประชาชนในพื้นที่ และเป็นกฎหมายที่กระจายอำนาจให้แก่ราชการส่วนท้องถิ่นเป็นสำคัญ พระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ ประกอบด้วย ๑๖ หมวด ๙๐ มาตรา ในแต่ละหมวดมีดังนี้ หมวด ๑ บททั่วไป หมวด ๒ คณะกรรมการสาธารณสุข หมวด ๓ การกำจัดสิ่งปฏิกูลและมูลฝอย หมวด ๔ สุขลักษณะของอาคาร หมวด ๕ เหตุร้ายค่าย หมวด ๖ การควบคุมการเลี้ยงหรือปล่อยสัตว์ หมวด ๗ กิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ หมวด ๘ ตลาด สถานที่จำหน่ายอาหารและสถานที่สะสมอาหาร หมวด ๙ การจำหน่ายลินค์ภายในที่หรือทางสาธารณสุข หมวด ๑๐ อานาจหน้าที่ของเจ้าพนักงานท้องถิ่นและเจ้าพนักงานสาธารณสุข หมวด ๑๑ หนี้สือรับรองการแจ้ง หมวด ๑๒ ในอนุญาต หมวด ๑๓ ค่าธรรมเนียมและค่าปรับ หมวด ๑๔ การอุทธรณ์ หมวด ๑๕ บทกำหนดโทษ หมวด ๑๖ บทเฉพาะกาล ทั้งนี้ สามารถสืบค้นรายละเอียดเพิ่มเติมเกี่ยวกับพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ และแนวทางการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข ได้ที่กระทรวงสาธารณสุข (กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข, ๒๕๕๕)
- พระราชบัญญัติสุขภาพแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๐**
พระราชบัญญัติสุขภาพแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๐ อาจเรียกได้ว่าเป็นกฎหมายฉบับแรกของประเทศไทย ที่จัดทำด้วยกระบวนการมีส่วนร่วมจากสังคมตั้งแต่เริ่มต้นจนเสร็จสมบูรณ์ โดยใช้ระยะเวลาถึง ๘ ปีเต็มจึงมีผลบังคับใช้อย่างเป็นทางการในฐานะ “ธรรมนูญสุขภาพของประเทศไทย” ซึ่งผลจากการประกาศใช้พระราชบัญญัติสุขภาพแห่งชาติพ.ศ. ๒๕๕๐ ทำให้เกิด

ความเห็นทั่วไปที่ปรากฏในบทความเป็นความคิดเห็นและทรัพบัณฑิตทางปัญญาส่วนตัวของผู้เขียนไม่เกี่ยวข้องกับผู้จัดทำ

ธรรมบัญญัติด้วยระบบสุขภาพแห่งชาติ พ.ศ. 2552

ที่มาของประกาศใช้พระราชบัญญัติสุขภาพแห่งชาติ พ.ศ.2550 เนื่องจากการจัดบริการรักษาพยาบาลเพียงด้านเดียวไม่อาจทำให้ประชาชนมีสุขภาพที่ดีได้ เพราะสุขภาพคือภาวะของของมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งทางกาย ทางจิต ทางปัญญา และทางสังคม เชื่อมโยงกันเป็นองค์รวมอย่างสมดุล การดูแลแก้ไขปัญหาสุขภาพจึงต้องดำเนินการในทุกมิติและจำเป็นต้องทำให้ประชาชนมีความรู้เท่าทัน มีส่วนร่วม และมีระบบเสริมสร้างสุขภาพและระหว่างป้องกันอย่างสมบูรณ์ จึงต้องมีการตราพระราชบัญญัตินี้ขึ้น

พระราชบัญญัติสุขภาพแห่งชาติ พ.ศ.2550 ประกอบด้วย 7 หมวด 54 มาตรา คือ หมวด 1 สิทธิและหน้าที่ด้านสุขภาพ หมวด 2 คณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติ หมวด 3 สำนักงานคณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติ หมวด 4 สมัชชาสุขภาพ หมวด 5 ธรรมบัญญัติด้วยระบบสุขภาพแห่งชาติ หมวด 6 บทกำหนดโทษ และบทเฉพาะกาล ทั้งนี้ สามารถสืบค้นรายละเอียดเพิ่มเติมเกี่ยวกับพระราชบัญญัติสุขภาพแห่งชาติ พ.ศ.2550 ได้ที่ สำนักงานคณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติ (สำนักงานคณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติ, 2555)

3. พระราชบัญญัติวิชาชีพการสาธารณสุขชุมชน พ.ศ. 2556

ที่มาของประกาศใช้พระราชบัญญัติวิชาชีพการสาธารณสุขชุมชน พ.ศ. 2556 เพื่อเป็นการพัฒนาคุณภาพ และมาตรฐานในการปฏิบัติงานของบุคคลด้านการสาธารณสุขที่ปฏิบัติงานอยู่ทั่วประเทศให้มีมาตรฐานเดียวกัน

พระราชบัญญัติวิชาชีพการสาธารณสุขชุมชน พ.ศ. 2556 ประกอบด้วย 7 หมวด 53 มาตรา คือ หมวด 1 สภาพการสาธารณสุขชุมชน หมวด 2 สมาชิก หมวด 3 คณะกรรมการ หมวด 4 การดำเนินการของคณะกรรมการ หมวด 5 การควบคุม การประกอบวิชาชีพการสาธารณสุขชุมชน หมวด 6 พนักงานเจ้าหน้าที่ หมวด 7 บทกำหนดโทษ และบทเฉพาะกาล

จากที่กล่าวมาข้างต้น เป็นกฎหมายที่นักศึกษาและผู้ปฏิบัติงานสาธารณสุขควรทำความเข้าใจ เพื่อให้สามารถให้บริการสาธารณสุขได้อย่างถูกต้องตามหลักกฎหมาย นอกจากนี้แล้วประชาชนทั่วไปควรรับรู้สิทธิและหน้าที่ในการใช้กฎหมาย สาธารณสุขด้วย เพราะรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.2550 ได้กำหนดสิทธิและเสรีภาพของชนชาวไทย ว่าบุคคลมีสิทธิในการรับทราบและเข้าถึงข้อมูลข่าวสารสาธารณะของทางราชการ การได้รับข้อมูล คำชี้แจง และเหตุผลจากหน่วยงานราชการ ก่อนการอนุญาตหรือการดำเนินโครงการหรือกิจกรรมใดที่อาจมีผลกระทบต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อม สุขภาพอนามัย คุณภาพชีวิต

เอกสารอ้างอิง

กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข. (2555). แนวทางการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535.

คันเมื่อ 31 พฤษภาคม 2557. จาก http://laws.anamai.moph.go.th/main.php?filename=e_book00001
กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข. (2555). คู่มือการปฏิบัติงานตามกฎหมายการสาธารณสุข Standard Operating Procedure (SOP). กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สำนักงานคณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติ. (2557). พระราชบัญญัติสุขภาพแห่งชาติ พ.ศ.2550.

คันเมื่อ 31 พฤษภาคม 2557. จาก http://www.nationalhealth.or.th/index.php?option=com_content&view=article&id=93&Itemid=80

พระราชบัญญัติ. วิชาชีพการสาธารณสุขชุมชน. พ.ศ. ๒๕๕๖. ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร. ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๙ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๕๖.

เป็นปีที่ ๖๘ ในรัชกาลปัจจุบัน. คันเมื่อ 31 พฤษภาคม 2557. จาก <http://www.library.coj.go.th/managelaw/data/36-12-56.PDF>

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ กลุ่มงานบริหาร สำนักงานสาธารณสุขอำเภอเมืองพิริก จังหวัดลำปาง โทร.๐ ๕๕๒๙ ๘๓๓๒
ที่ ลป ๑๐๓๒/๔๓๖ วันที่ ๒๖ เดือน ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๖
เรื่อง ขออนุญาตนำแบบฟอร์มการเผยแพร่ข้อมูลต่อสาธารณะผ่านเว็บไซต์ของหน่วยงาน
เรียน สาธารณสุขอำเภอเมืองพิริก

ตามที่รัฐบาลกำหนดให้หน่วยงานภาครัฐ ดำเนินการตามหลักเกณฑ์การประเมินคุณธรรม และความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (Integrity and Transparency Assessment : ITA) ประเด็นการเปิดเผยข้อมูลผ่านเว็บไซต์ของหน่วยงาน เพื่อส่งเสริมการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี อำนวยความสะดวกแก่ประชาชนให้ได้รับประโยชน์สูงสุด สามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสารได้สะดวก และสามารถตรวจสอบการดำเนินงานของหน่วยงาน โดยเฉพาะด้านการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารภาครัฐที่ถูกต้อง ชัดเจน ครบถ้วน และเป็นปัจจุบัน

เพื่อให้เป็นไปตามการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (Integrity and Transparency Assessment : ITA) MOIT๒ (ข้อ๑ – ข้อ๑๙) ให้มีการเสนอให้ผู้บริหารรับทราบและพิจารณาสั่งการเผยแพร่บนเว็บไซต์หน่วยงานหรือสื่อสารเผยแพร่ในช่องทางอื่นของหน่วยงาน

สำนักงานสาธารณสุขอำเภอเมืองพิริก จึงขออนุญาตนำเอกสารไปเผยแพร่ในเว็บไซต์ <http://www.maeprikhealth.go.th> และปิดประกาศที่บอร์ดประชาสัมพันธ์ ของสำนักงานสาธารณสุขอำเภอเมืองพิริก ต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและพิจารณาอนุญาต

(นายนพดล คำภิโล)
นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการ

(นายเชาวลิต สันวงศ์ตตา)
สาธารณสุขอำเภอเมืองพิริก

แบบฟอร์มการขอเผยแพร่ข้อมูลผ่านเว็บไซต์ของหน่วยงานในราชการบริหารส่วนภูมิภาค
สำนักงานสาธารณสุขอำเภอแม่พริกจังหวัดลำปาง
ตามประกาศสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข
เรื่อง แนวทางการเผยแพร่ข้อมูลต่อสาธารณะผ่านเว็บไซต์ของหน่วยงาน พ.ศ. ๒๕๖๗
สำหรับหน่วยงานในราชการบริหารส่วนภูมิภาคสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดลำปาง

**แบบฟอร์มการขอเผยแพร่ข้อมูลผ่านเว็บไซต์ของหน่วยงานในสังกัดสำนักงานสาธารณสุขอำเภอแม่พริก
จังหวัดลำปาง**

ชื่อหน่วยงาน : สำนักงานสาธารณสุขอำเภอแม่พริก จังหวัดลำปาง

วัน/เดือน/ปี : ๒๑ ธันวาคม ๒๕๖๖

หัวข้อ : หน่วยงานมีการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารที่เป็นปัจจุบัน

MOIT๒ ข้อ ๑ ข้อมูลพื้นฐานที่เป็นปัจจุบัน (ข้อ๑.๕ กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงาน หรือการปฏิบัติงานของหน่วยงาน

รายละเอียดข้อมูล (โดยสรุปหรือเอกสารแนบ)

หน่วยงานมีการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารที่เป็นปัจจุบัน

MOIT๒ ข้อ ๑ ข้อมูลพื้นฐานที่เป็นปัจจุบัน (ข้อ๑.๕ กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงาน หรือการปฏิบัติงานของหน่วยงาน

Link ภายนอก : เว็บไซต์สำนักงานสาธารณสุขอำเภอแม่พริก <http://www.maeprikhealth.go.th>

หมายเหตุ :

.....

ผู้รับผิดชอบการให้ข้อมูล

ผู้อนุมัติรับรอง

นายนพดล คำภีโล

นายเชาวลิต สันวงศ์ต่า

นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการ

สาธารณสุขอำเภอแม่พริก

๒๑ ธันวาคม ๒๕๖๖

๒๑ ธันวาคม ๒๕๖๖

ผู้รับผิดชอบการนำข้อมูลขึ้นเผยแพร่

(นายเดช เครือคำวัง)

เจ้าพนักงานสาธารณสุขอาวุโส

๒๑ ธันวาคม ๒๕๖๖

